<u>અસ્વીકરણ:</u> સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

<u>DISCLAIMER:</u> The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

==========

ગુજરાત હાઇકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

આર/સિવિલ રિવીઝન એપ્લિકેશન નં. ૧૪૬/૨૦૨૪

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સંજીવ જે. ઠાકર **સહી/–**

==========

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના
	હા	

==========

ધ પુરુષોત્તમ ફાર્મ્સ કોઓપરેટિવ કોટન અને અન્ય

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય ખેડૂત સમાજ

==========

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧, ૨ તરફથી શ્રી વી.સી. વાઘેલા (૧૭૨૦)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ તરફથી શ્રી એ.જે. યાજ્ઞિક (૧૩૭૨) વતી સુશ્રી ઐશ્વર્યા ગુપ્તા સાથે સુશ્રી મેઘા જાની, એડવોકેટ

==========

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સંજીવ જે. ઠાકર

તારીખ : ૦૯/૦૯/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. સંબંધિત પક્ષકારો તરફથી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન વકીલોની સંમતિથી, બાબતને આખરી નિકાલ માટે હાથ પર લેવામાં આવે છે. તેથી, રૂલ તુરંત પરતપાત્ર. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી ગુપ્તા સામાવાળા વતી રૂલની નોટિસની બજવણી સ્વીકારે છે.

૨. ૭મા એડિશનલ સિવિલ જજ, સુરત દ્વારા રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૪૩૭/૨૦૨૦૩ માં આંક ૨૦ હેઠળ પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૧૭.૦૨.૨૦૨૪ ના હુકમને પડકારતાં હાલની આ રિવિઝન એપ્લિકેશન દાખલ કરવામાં આવી છે, જેના દ્વારા કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ (જે હવે પછી ટૂંકમાં 'સીપીસી' તરીકે ઉલ્લેખિત છે) ના ઓર્ડર ૭ રૂલ ૧૧ હેઠળ હાલના અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજી ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નામંજૂર કરવામાં આવી છે.

૩. સંક્ષિપ્તતા ખાતર, અહીં ઉલ્લેખિત પક્ષકારો ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષની તેમની મૂળ સ્થિતિ મુજબ છે.

૪. હાલની રિવિઝન એપ્લિકેશનની ટૂંકી હકીકતો એવી છે કે વાદીએ પ્રતિવાદીઓ સામે એવા કારણસર સિવિલ દાવો દાખલ કર્યો હતો કે પ્રતિવાદી નં. ૧ એ તારીખ ૦૬.૦૨.૨૦૧૭ ના રોજ ૫૧ વર્ષના સમયગાળા માટે લીઝ–ડીડ કરી આપ્યો હતો. સદર દાવાવાળી જગ્યાનું માસિક ભાડું રૂમ નં. ૩ અને રૂમ

નં. ૪ પૈકી પ્રત્યેક માટે રૂ. ૫૦૦/– હતું અને વાદી દાવાવાળી મિલકતના કબજામાં છે.

૫. તે હકીકત અને પ્રતિવાદીઓ રૂમ નં. ૩ અને ૪ નો કબજો લેવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા હતા, જે વાદીને ૫૧ વર્ષના સમયગાળા માટે ભાડે આપવામાં આવ્યા છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને તથા નોટિસો / પત્રવ્યવહાર થયા હોવાની હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, વાદીને એવી દહેશત હતી કે પ્રતિવાદી કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયા વિના રૂમ નં. ૩ અને ૪ નો કબજો લઈ લેશે, અને પ્રતિવાદીઓએ ગેરકાયદેસર રીતે ઠરાવ પસાર કર્યો હોવાથી, લીઝ–ડીડ દ્વારા રૂમ ભાડે આપવામાં આવ્યા હતા તે સદર હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને પ્રતિવાદીઓને રૂમ નં. ૩ અને ૪ નો કબજો લેવાનો કોઈ અધિકાર નથી તેવા જાહેર કરવા માટે દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને પ્રતિવાદીઓને કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયા વિના રૂમ નં. ૩ અને ૪ નો કબજો લઈ લેવાથી રોકવા માટે મનાઈહુકમની આનુષંગિક દાદ માટે પણ દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો છે.

૬. અરજદાર – પ્રતિવાદી તરફના વિદ્વાન વકીલે એવી દલીલ કરી હતી કે પ્રતિવાદીઓ સદર દાવામાં હાજર થયા હતા અને મુખ્યત્વે એવા કારણસર 'સીપીસી' ના ઓર્ડર ૭ રૂલ ૧૧ ની જોગવાઈઓ હેઠળ આંક ૨૦ થી અરજી દાખલ કરી હતી કે પ્રતિવાદી ગુજરાત કો–ઓપરેટિવ સોસાયટીઝ એક્ટ, ૧૯૬૧ (જે હવે પછી ટૂંકમાં '૧૯૬૧ નો અધિનિયમ' તરીકે ઉલ્લેખિત છે) હેઠળ નોંધાયેલી સહકારી મંડળી છે અને તેથી, '૧૯૬૧ ના અધિનિયમ' ની કલમ ૧૬૭ ની જોગવાઈઓ મુજબ, સદર જોગવાઈ હેઠળ કોઈ નોટિસ બજાવવામાં

આવી ન હોવાથી, દાવો કાયદા દ્વારા વર્જિત છે.

૭. તદુપરાંત, પ્રતિવાદી તરફના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે વાદીએ પોતે દાવામાં ઉલ્લેખ કર્યો છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, વાદી રૂમ નં. ૩ અને ૪ નો ઉપયોગ કપાસની ઓફિસ તરીકે કરે છે અને તેથી, તે સ્પષ્ટપણે "પ્રતિવાદીના વ્યવસાયને સ્પર્શતો વિવાદ" તરીકે આવે છે અને તેથી, દાવો કરવાનું કારણ, વાદીનું નામ, વર્ણન અને રહેઠાણનું સ્થળ તથા જે દાદ માંગવામાં આવી છે તે દર્શાવતી લેખિત નોટિસ રજિસ્ટ્રારને આપ્યાના / પહોંચાડ્યાના બે મહિના પૂરા ન થાય ત્યાં સુધી પ્રતિવાદી સામે કોઈ દાવો દાખલ કરી શકાય નહીં.

૮. સદર નોટિસ આપ્યા પછી અને દાવામાં આ તમામ હકીકતો દર્શાવ્યા પછી જ કે આવી નોટિસ આ રીતે પહોંચાડવામાં આવી છે, દાવો દાખલ કરી શકાય અને સદર હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે દાવો રદ કરવાપાત્ર છે અને ટ્રાયલ કોર્ટ સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રૂલ ૧૧ ની જોગવાઈઓ હેઠળ દાખલ કરાયેલી અરજી ફગાવી શકી ન હોત.

૯. તેનાથી વિપરીત, વાદી તરફના વિદ્વાન વકીલે મુખ્યત્વે એવી દલીલ કરી છે કે વાદી દ્વારા જે દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો છે તે માત્ર એવા કારણસર છે કે વાદીને ૫૧ વર્ષના સમયગાળા માટે લીઝ–ડીડ દ્વારા દાવાવાળી મિલકત સોંપવામાં આવી છે અને વાદીનો એવો કેસ છે કે વાદી સદર લીઝ–ડીડ દ્વારા મિલકતના કબજામાં છે. તેથી, વાદી દ્વારા માંગવામાં આવેલી દાદ દાવાવાળી મિલકતમાં વાદીના સદર કબજા સંબંધિત જાહેર કરવા માટેની છે અને વાસ્તવિક

હકીકત એ છે કે પ્રતિવાદી કોટન જીનીંગ એન્ડ પ્રોસેસીંગ સોસાયટી લિમિટેડ છે અને દાવામાં તથા દાવા સાથે બીડેલા દસ્તાવેજોમાં એવું દર્શાવવા અને સાબિત કરવા માટે રેકર્ડ પર કંઈ નથી કે પ્રતિવાદીનો વ્યવસાય જગ્યાઓ ભાડે આપવાનો અને પ્રતિવાદીની માલિકીની મિલકત સંબંધે લીઝ–ડીડ કરવાનો છે અને તેથી, ટ્રાયલ કોર્ટે યોગ્ય રીતે ઠરાવ્યું છે કે દાવો દાખલ કરતાં પહેલાં '૧૯૬૧ ના અધિનિયમ' ની કલમ ૧૬૭ હેઠળની કોઈ નોટિસ ફરજિયાત નથી કારણ કે દાવામાં દર્શાવેલ વિવાદ મંડળીના વ્યવસાયને સ્પર્શતો નથી અને તેથી, ટ્રાયલ કોર્ટે સીપીસી ના ઓર્ડર ૭ રૂલ ૧૧ ની જોગવાઈઓ હેઠળ પ્લેઈન્ટ રદ કરવાની માંગણી યોગ્ય રીતે નામંજૂર કરી છે.

૧૦. પક્ષકારો તરફના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા અને રેકર્ડનું અવલોકન કર્યું. જો કે અરજીમાં, પ્રતિવાદીએ અન્ય કારણોસર દાવો રદ કરવાની માંગણી કરી હતી, પરંતુ હાલની આ સિવિલ રિવિઝન એપ્લિકેશનની દલીલો કરતી વખતે, અરજદાર તરફના વિદ્વાન વકીલે જણાવ્યું છે કે તેઓ ફક્ત ૧૯૬૧ ના અધિનિયમ ની કલમ ૧૬૭ ની જોગવાઈઓના સંબંધમાં જ પોતાની દલીલ રજૂ કરવા માંગે છે. સદર જોગવાઈ નીચે મુજબ વંચાય છે:

> "૧૬૭. દાવાઓમાં નોટિસ જરૂરી.
>
> – આ અધિનિયમમાં અન્યથા જોગવાઈ કરવામાં આવી હોય તે સિવાય, મંડળીના વ્યવસાયને સ્પર્શતા કોઈપણ કૃત્યના સંબંધમાં મંડળી અથવા તેના કોઈપણ અધિકારી સામે દાવો કરવાનું કારણ, વાદીનું નામ, વર્ણન અને રહેઠાણનું સ્થળ તથા જે દાદની તે માંગણી કરે છે તે દર્શાવતી લેખિત

નોટિસ રજિસ્ટ્રારને આપ્યાના અથવા તેમની કચેરીએ પહોંચાડ્યાના આગામી બે મહિના પૂરા ન થાય ત્યાં સુધી કોઈ દાવો દાખલ કરી શકાશે નહીં, અને દાવામાં એવું નિવેદન હોવું જોઈશે કે આવી નોટિસ આ રીતે પહોંચાડવામાં આવી છે અથવા મૂકવામાં આવી છે."

૧૧. કાયદાની ઉપરોક્ત સંદર્ભિત જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને, જે હકીકત નક્કી કરવાની રહે છે તે એ છે કે દાવામાં દર્શાવેલ વિવાદ પ્રતિવાદીના વ્યવસાયને સ્પર્શે છે કે નહીં. આ પૃષ્ઠભૂમિમાં, જો વાદીના કથનો ધ્યાનમાં લેવામાં આવે, તો નીચે મુજબની બાબતો ફલિત થશે:

૧. વાદી તારીખ ૦૬.૦૨.૨૦૧૭ ના રોજ કરાયેલા લીઝ–ડીડના આધારે મિલકતના કબજામાં હોવાનો દાવો કરે છે;

૨. સદર લીઝ–ડીડ ૫૧ વર્ષના સમયગાળા માટેનું છે;

૩. સદર લીઝ–ડીડમાં દર્શાવવામાં આવ્યું છે કે બે રૂમ એટલે કે રૂમ નં. ૩ અને ૪ વાદીને લીઝ પર આપવામાં આવ્યા છે;

૪. દાવામાં બંને જગ્યાઓ માટે દર મહિને રૂ. ૧૦૦૦/– ભાડું દર્શાવવામાં આવ્યું છે;

૫. વાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલો દાવો દાવાવાળી જગ્યાના કબજાના રક્ષણ માટે અને પ્રતિવાદી કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયા વિના દાવાવાળી મિલકતનો કબજો ન લઈ શકે તેવા જાહેર કરવા માટે; અને પ્રતિવાદી દ્વારા પસાર કરાયેલા ઠરાવને ગેરકાયદેસર જાહેર કરવા માટે તથા કબજાના સંબંધમાં આનુષંગિક દાદ માટે છે.

૧૨. જ્યારે દાવાનું સમગ્રપણે પરીક્ષણ કરવામાં આવે છે, ત્યારે તેમાં એવું દર્શાવવા માટે કંઈ નથી કે પ્રતિવાદી મંડળી જગ્યાઓ ભાડે આપવાનો વ્યવસાય ચલાવે છે. કલમ ૧૬૭ હેઠળની વૈધાનિક નોટિસ ન બજાવવાના આધારે ઉઠાવવામાં આવેલો ટકવાપાત્રતા અંગેનો વાંધો એવો હતો કે જે વાદી દ્વારા રેકર્ડ પર મુકાયેલા ઉપનિયમો (બાય–લોઝ) ના આધારે અથવા દાવાના કથનો પરથી જ નક્કી કરી શકાયો હોત. આવી સામગ્રીના અભાવમાં, પ્રારંભિક તબક્કે આ મુદ્દો પ્રથમદર્શી રીતે પણ નક્કી કરી શકાય નહીં અને, જો કંઈ પણ હોય તો, યોગ્ય સમયે પુરાવા રજૂ કરવાની જરૂર પડશે.

૧૩. તે રેકર્ડ પરની બાબત છે કે દાવાના દસ્તાવેજો તરીકે ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ ઉપનિયમો (બાય–લોઝ) ક્યારેય રજૂ કરવામાં આવ્યા નહોતા. કાયદાકીય સ્થિતિ સ્પષ્ટ છે કે કોઈ ચોક્કસ વિવાદ "મંડળીના વ્યવસાય" ના વ્યાપમાં આવે છે કે નહીં તે મંડળીના ઉદ્દેશ્યો, નિયમો અને ઉપનિયમો પર આધાર રાખે છે. તે પ્રસ્થાપિત કાયદો છે કે ઓર્ડર ૭ રૂલ ૧૧ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરવા માટે, અદાલત દાવો અથવા દાવા સાથે રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજો જોઈ શકે છે. જ્યારે આ બંને પરથી, એ નક્કી કરવું શક્ય ન હોય કે મંડળીનો વ્યવસાય દાવાના વિષયવસ્તુને સ્પર્શતો હતો, ત્યારે પુરાવા રજૂ કર્યા વિના તેના પર કોઈ તારણ શક્ય નથી.

૧૪. પ્રસ્તુત કેસમાં, પ્રતિવાદી મંડળીના ઉપનિયમો (બાય–લોઝ) ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યા નથી. તેથી, આ નિર્ણય માત્ર દાવામાં સમાવિષ્ટ કથનો અને તેની સાથે બીડેલા દસ્તાવેજોના આધારે જ આગળ વધી શકે છે.

૧૫. આ અદાલત સભાન છે કે આ વિવાદ મંડળી દ્વારા દાવો કરાયેલી સદર દાવાવાળી મિલકત સાથે સંબંધિત છે, જે મુજબ વાદીની તરફેણમાં લીઝ કરવામાં આવી છે. જો કે, કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર ના ઓર્ડર ૭ રૂલ ૧૧ હેઠળની અરજીનો નિર્ણય કરતી વખતે, અદાલત દાવાના કથનો સુધી જ મર્યાદિત રહે છે. ઉપનિયમોની તપાસ કર્યા વિના, જે આવા તારણ માટે અનિવાર્ય છે, દાવામાંનો આ વિવાદ "મંડળીના વ્યવસાયને સ્પર્શે છે" તેવું ઠરાવવું અપરિપક્વ ગણાશે.

૧૬. સમાન રીતે, માત્ર સામો પક્ષકાર સહકારી મંડળી છે તે કારણસર જ વાદીને પૂર્વગ્રહ થઈ શકે નહીં. લીઝ આપવી એ મંડળીની પ્રવૃત્તિઓનો ભાગ બને છે કે નહીં, અને પ્રશ્નાસ્પદ વ્યવહાર તેના ઉદ્દેશ્યો હેઠળ આવે છે કે નહીં, તે એવી બાબતો છે જે ફક્ત ઉપનિયમો (બાય–લોઝ) દ્વારા જ જાણી શકાય છે. કલમ ૧૬૭ સ્વરૂપમાં ફરજિયાત હોવાથી, તેનો અમલ એવા તારણની પૂર્વધારણા રાખે છે કે વિવાદને મંડળીના વ્યવસાય સાથે ગમે તેટલો નજીવો પણ કોઈક સંબંધ છે – જેવી તપાસ માટે ઉપનિયમોની ચકાસણી અનિવાર્યપણે જરૂરી બને છે અને હાલના સંજોગોમાં પ્રારંભિક તબક્કે તે કરી શકાય નહીં.

૧૭. તેથી, આ અદાલતના મતે, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે હાલની હકીકતો અને સંજોગોમાં ઓર્ડર ૭ રૂલ ૧૧ હેઠળની અરજી નામંજૂર કરીને કોઈ ભૂલ કરી નથી.

૧૮. ઉપર સંદર્ભિત હકીકતોને ધ્યાનમાં લેતાં, હાલની આ રિવિઝન એપ્લિકેશન ફગાવી દેવાપાત્ર છે અને તે મુજબ ફગાવી દેવામાં આવે છે. રૂલ ડિસ્ચાર્જ કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી.

(સંજીવ જે. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

This is an AI-Assisted Translation.

==========

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઇ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

==========